

Sisällys

Ekologinen kestävyys
Taloudellinen kestävyys
Sosiaalinen kestävyys

Alkusanat

Ilmastonmuutos on aikamme suurin globaali ympäristöongelma, jonka hillinnässä tarvitaan jokaisen panosta. Kansainvälisistä ja kansallisista pyrkimyksistä huolimatta maapallon kasvihuonekaasupäästöt kasvavat, niin myös Espoossa. Tärkeimmät haasteet liittyvät energi-ankulutuksen pienentämiseen, liikennemäärien vähentämiseen ja yhdyskuntarakenteen hallittuun kasvuun. Työkaluna toimii pääkaupunkiseudun yhteinen ilmastostrategia, jonka toteuttaminen pääsee vauhtiin vuonna 2009.

Positiivistakin kehitystä on tapahtunut. YTV jätehuollon tehdyt ja tulevat laitosinvestoinnit vähentävät kaatopaikalle loppusijoitettavaa jätemäärää. Espoolaisten tulotaso on nousussa ja työttömyysaste edelleen laskussa.

Tuula Hämäläinen-Tyynilä, ympäristönsuojelupäällikkö

Till läsaren

Klimatförändringen är det största globala miljöproblemet i vår tid. För att bemästra det är vars och ens insats viktig. Trots såväl nationella som internationella strävanden att stävja förändringen ökar utsläppen av växthusgaser också i Europa. De största utmaningarna är frågan om hur vi ska kunna minska energikonsumtionen och trafikmängden och främja en behärskad tillväxt av samhällsstrukturen. Ett verktyg i detta arbete är den gemensamma klimatstrategin för huvudstadsregionen vars genomförande inleds 2009.

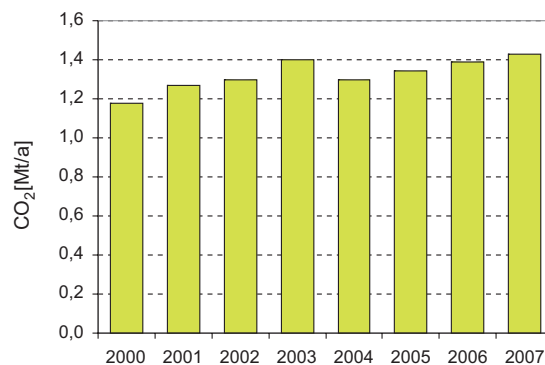
Men utvecklingen har också varit positiv. Kommande och redan genomförda investeringar som SAD:s avfallshantering har satsat på minskar mängden avfall som slutdeponeras på soptipparna. Inkomstnivån i Esbo ökar och arbetslösheten minskar hela tiden.

Tuula Hämäläinen-Tyynilä, miljövårdschef

EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Hiilidioksidipäästöt kasvavat edelleen

Ilmastonmuutosta aiheuttavat hiilidioksidipäästöt ovat kasvussa (kuva 1). Suurin osa Espoon hiilidioksidipäästöistä muodostuu energiantuotannosta ja liikenteestä. Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia valmistui vuoden 2007 lopulla YTV kaupunkien hyväksyttäväksi ja sen tavoitteena on noin 40 % vähennys kasvihuonekaasupäästöihin vuoteen 2030 mennessä.

Kuva 1. Hiilidioksidipäästöt Espoossa 2000-2007.

Typenoksidipäästöt laskussa

Pääosa typenoksidipäästöistä muodostuu energiantuotannosta ja liikenteestä. Energiantuotanto väheni pääkaupunkiseudulla vuonna 2007 lämpimän sään ja vesivoiman hyvän saatavuuden vuoksi. Tämä pienensi energiantuotannon päästöjä. Autoliikenteen typenoksidipäästöt sen sijaan kasvoivat hieman (kuva 2).

Rikkidioksidipäästöt edellisvuoden tasolla

Energiantuotanto on suurin rikkidioksidipäästöjen aiheuttaja (kuva 2). Vuonna 2007 rikkidioksidipäästöt pysyivät vuoden 2006 tasolla. Liikenteen aiheuttamat rikkidioksidipäästöt ovat nykyisin varsin pienet.

Ilmanlaatu

Ilmanlaatua mitattiin vuonna 2007 Leppävaarassa ja Espoon keskuksessa. Pääkaupunkiseudun taustasema sijaitsee Luukissa. Ilmanlaatu oli suurimman osan ajasta hyvä. Huonon ja erittäin huonon ilmanlaadun tunteja oli Leppävaarassa 80 ja Espoon keskuksessa 68. Tilanteet aiheutuivat lähes kokonaan katupölystä.

Jätevesipäästöt

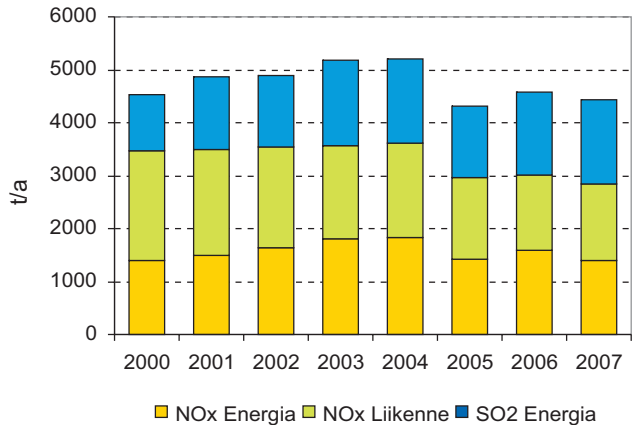
Espoon Suomenojan jätevedenpuhdistamolla käsiteltiin vuonna 2007 noin 300 000 asukkaan jätevedet Espoosta, Kauniaisista, Vantaan länsiosista sekä Kirkkonummelta. Jätevesimäärä kasvoi 8 % verrattuna vuoteen 2006. Puhdistamon lupaehdot täyttyivät kaikilla vuosineljänneksillä. Puhdistustehot fosforin ja typen osalta olivat 96 % ja 75 %. Fosforipäästöt pienentyivät 4 %, mutta typpipäästöt kasvoivat 15 % verrattuna vuoteen 2006 (kuva 3).

Sekajätteen määrä vähentyi

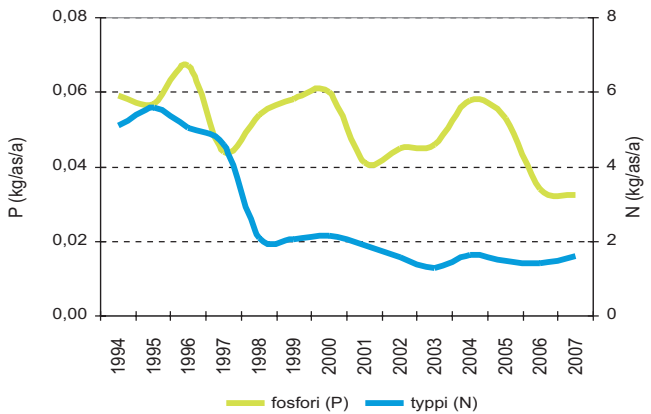
Ämmässuon kaatopaikalle loppusijoitetun sekajätteen määrä kääntyi muutaman vuoden tauon jälkeen laskuun. Kaatopaikalle sijoitettiin noin 280 kg sekajätettä asukasta kohden (kuva 4). YTV:n uusi kompostointilaitos otettiin käyttöön vuoden 2007 alussa ja siellä käsiteltiin 90 % pääkaupunkiseudun erilliskerätystä biojätteestä. YTV:n jätevoimalan ympäristövaikutusten arviointi saatiin päätökseen ja voimalan hankintamenettely aloitettiin.

Luonnonsuojelu

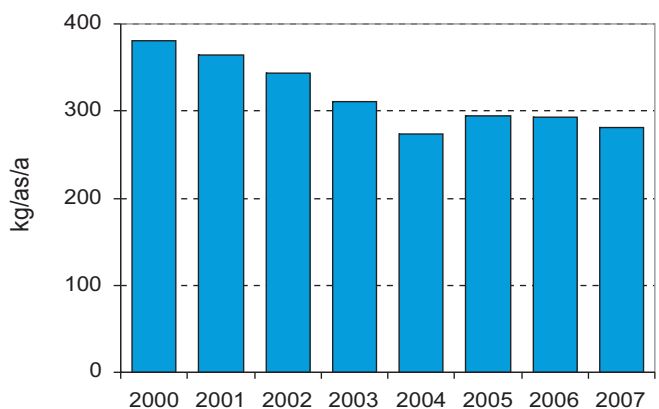
Espoossa on 44 luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettua aluetta, joiden yhteispinta-ala on miltei 2000 hehtaaria. Vuonna 2007 tuli vireille viisi uutta luonnonsuojelualuehakemusta. Luonnonsuojelulain mukaisia luontotyypppejä on rajattu 32 kpl.

Kuva 2. Typenoksidi (NOx)- ja rikkidioksidipäästöt (SO2) Espoossa 2000 - 2007.

Kuva 3. Suomenojan typpi- ja fosforipäästöt asukasta kohden 1995 - 2007.

Kuva 4. Ämmässuon kaatopaikalle loppusijoitettu sekajättemäärä asukasta kohden 2000 - 2007.

TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Espoolaisten tulotaso nousussa

Espoolaisten tulotaso on jälleen nousussa vuoden 2005 tasaantumien jälkeen. Keskitulo oli miltei 33 000 euroa vuonna 2006 (kuva 5). Koko maan valtionveronalaiset keskitulot olivat 22 600 euroa tulonsaajaa kohti vuonna 2006.

Taloudellinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde kertoo kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Viime vuosina Espoon huoltosuhde on tasaantunut hieman alle yhteen. Koko maan taloudellinen huoltosuhde oli 1,28 vuonna 2006.

Sähkönkulutuksen tasaantui

Asukasta kohden laskettu sähkön kokonaiskulutus on ollut laskussa vuodesta 2004 alkaen (kuva 6). Vuonna 2007 lasku kuitenkin tasaantui. Kulutetun sähkön kokonaismäärä on jatkuvassa kasvussa. Sähkönkulutus kasvaa erityisesti Espoossa tärkeillä osa-alueilla, palveluissa ja kotitalouksissa.

Espoon kaupungin kiinteistöissä sähkön ominaiskulutus kääntyi laskuun vuonna 2007. Ominaiskulutus oli 19,7 kWh/m³.

Lämmön tuotanto ja kulutus

Fortumin Suomenojan voimalaitoksella tuotettiin kaukolämpöä noin 7 MWh asukasta kohden vuonna 2007. Lämmöntuotantoon käytettiin pääosin kivihiiltä ja maakaasua.

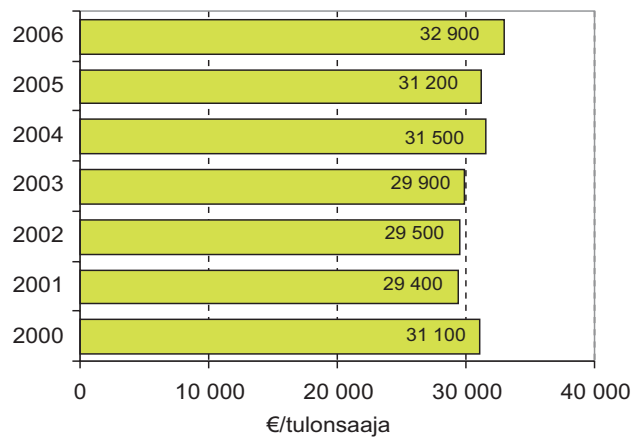
Espoon kaupungin kiinteistöissä lämmön kulutus laski. Ominaiskulutus vuonna 2007 oli 35,9 kWh/m³.

Veden kulutus laskuun

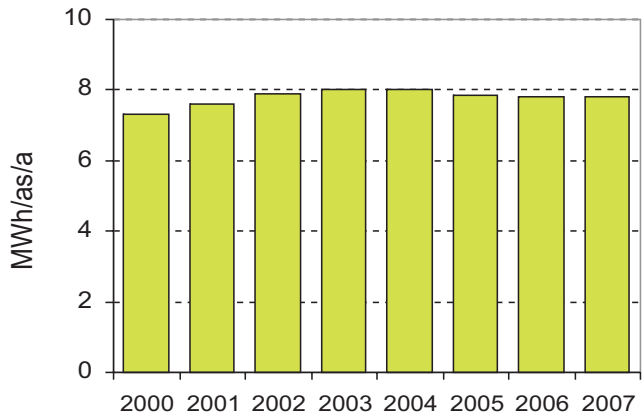
Veden kulutus kääntyi laskuun. Kulutus vuonna 2007 oli 222 litraa asukasta kohden vuorokaudessa (kuva 7). Myös Espoon kaupungin kiinteistöissä veden kulutus laski. Ominaiskulutus vuonna 2007 oli 131 l/m³.

Rakentaminen hidastui edelleen

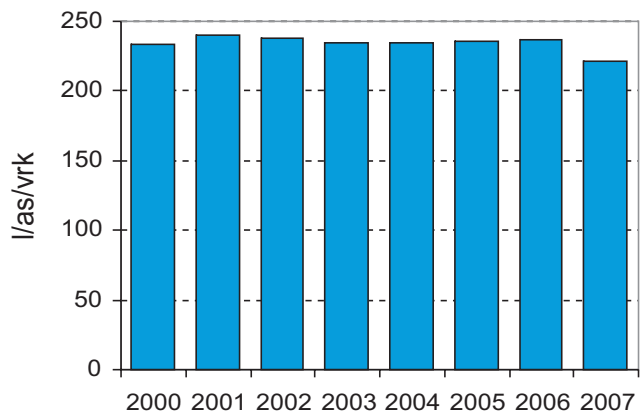
Vuonna 2007 valmistuneiden uudisrakennusten kerrosala oli noin 308 000 k-m², mikä oli noin 6 % vähemmän kuin vuonna 2006 (kuva 8). Uusia asuntoja valmistui noin 1700 ja näiden kerrosala oli 202 000 k-m². Helsingin seudun asuntotuotantotavoite vuosille 2008 - 2017 on keskimäärin 13 000 asunnon rakentaminen vuosittain. Espoon osuus tästä on 2500 uutta asuntoa vuosittain.

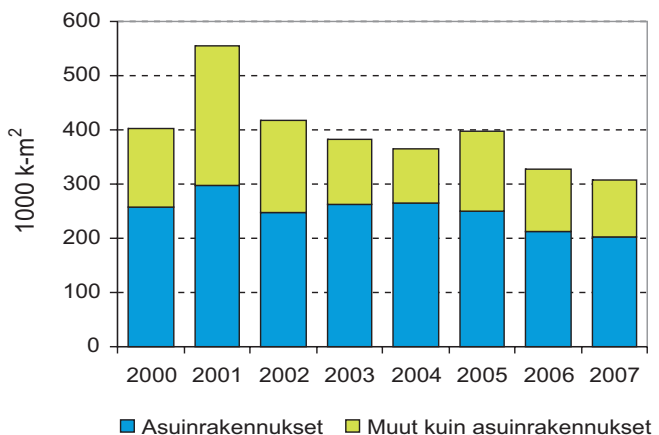
Kuva 5. Valtionveronalaiset tulot tulonsaajaa kohti vuosina 1999 - 2006.

Kuva 6. Sähkön kulutus asukasta kohden 2000 - 2007.

Kuva 7. Veden kulutus asukasta kohden vuorokaudessa vuosina 2000 - 2007.

Kuva 8. Rakentamisen kokonaismäärä 2000 - 2007.

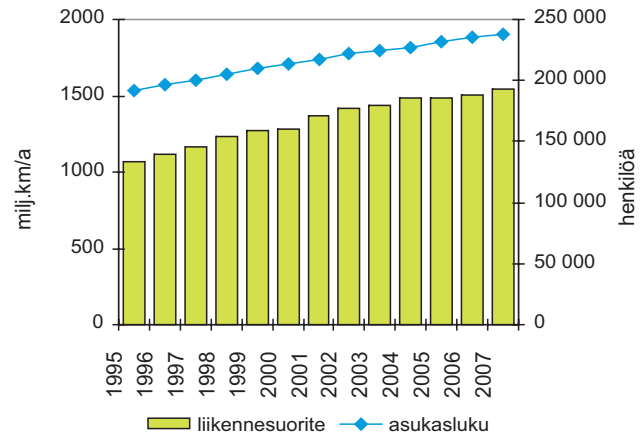
Liikenteen määrä kasvaa

Henkilöautoliikenne on kasvanut nopeammin kuin väkiluku. Vuodesta 2000 vuoteen 2007 liikennesuorite on kasvanut 17 %, kun vastaavan ajan väestönkasvu oli 10 % (kuva 9). Henkilöautoja oli 440 jokaista 1000 asukasta kohti vuonna 2007. Henkilöautojen lukumäärä on kasvanut enemmän kuin liikennesuorite, noin 20 % vuoteen 2000 verrattuna.

SOSIAALINEN KESTÄVYYS

Väestönkasvu jatkuu

Espoon väestömäärä on ollut tasaisessa kasvussa viime vuosina. Vuoden vaihteessa 2007/2008 Espoossa oli 238 047 asukasta. Vuoteen 2017 mennessä Espoon väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 271 000 asukkaaseen.

Kuva 9. Väestömäärä ja moottoriajoneuvojen liikennesuorite Espoossa 1995 - 2007.

Indikaattori	2004	2005	2006
Työttömyys			
Kokonaistyöttömyys [% työvoimasta]	6,6	6,2	5,8
Pitkäaikaistyöttömyys [% työttömistä]	28,4	29	28,3
Nuorisotyöttömyys [% 15-24 v työvoimasta]	5,5	5,2	4,7
Toimeentulotuki			
Toimeentulotuen saajat [% asukkaista]	6,5	6	5,7
Toimeentulotukea saaneet 18 vuotta täyttäneet vuoden aikana (lukumäärä)	10 082	9 605	9 265
Lapset			
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 -vuotiaat [% vastaavikäisestä väestöstä]	1,0	1,0	1,1
Lukumäärä	466	644	538
Turvallisuus			
Väkivaltarikosten määrä [lkm/1000 asukasta]	4,0	4,9	4,5
Omaisuusrikosten määrä [lkm/1000 asukasta]	45,8	44,2	41,5
Osallistuminen			
Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa [%]	-	-	-
Äänestysaktiivisuus kunnallisvaaleissa [%]	59,2		
Koulutus			
Korkeintaan perusasteen koulutuksen saaneet [% yli 15- vuotiaista]	27,4	27,2	26,9
Koulutustaso [väestön koulutustasomittain, VKTM]	426	429	438
Kaupungin työntekijät			
Sairaus- ja tapaturmapoissaolot [pv/hvt]	13,6	14,5	14,6

** Väestön koulutustasomittain (VKTM) kuvaa perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräistä pituutta. Indikaattori ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on noin 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Lähteet:

Aluesarjat- tilastotietokanta, Espoon kaupunki, Espoon Vesi, Fortum Espoo, Sotkanet, Tilastokeskus ja YTV.

Julkaisun jakelu:

www.espoo.fi/ymparisto
puh. 09- 8162 4832